

Cofnodion Cyfarfod yr 8fed Ionawr 2019

Yn bresennol :- Y Cadeirydd **Idris Thomas** a'r Cynghorwyr, Phyllis Ellis, Elfed Wyn Williams, Martin Davies, R Hefin Williams, Rhian Evans-Hill, Gwawr Wyn Roberts, Richard Llwyd Jones, Jane Pierce, Gareth Wyn Griffiths, Lowri Hughes a Emma Chappell.
Croesawyd Y Cynghorydd Elwyn Jones

Gweddi: Offrymwyd gair o weddi gan Richard Ll Jones

1.Ymddiheuriadau.

Aled Green

2.Datgan buddiant

Dim

3. Cynllun Busnes a Chyllid

Yn dilyn trafodeuthau nôl ym mis Tachwedd, gofynwyd i'r clerch yn dilyn y trafodeuthau hynny, lunio cynllun cyllid a busnes dros cyfnod o 3 blynedd. Gohiriwyd y drafodaeth yn mis Rhagfyr, gan nad oedd digon o amser i drafod yn iawn. Gan fod rheolau penodol bellach mae'n rhaid i'r Cyngor benodi symiau penodol ar gyfer gwariant sy'n ymwneud a chyfrifoldebau statudol y Cyngor ac unrhyw brosiect penodol o dan sylw, gall hyn fod dros gyfnod mwy na'r flwyddyn briodol. O reidrwydd, mae cryn gostau ar weinyddiaeth Y Cyngor yn cynnwys, cyflog, adnoddau, cyfarpar y clerch, polisi ysweiriant i'r Cyngor a thâl aelodaeth y Gymdeithas Un Llais Cymru a'r SLCC, sy'n warchodwyr i'r Cynghorau. Yn statudol mae'r Cyngor yn gyfrifol am lwybrau, goleuadau stryd, graeanu halen (ar gost o £3750 llynedd), cysgodfannau bws ac wrth gwrs dyrannu rhoddion oddeutu £5000 y flwyddyn i gymdeithasau, clybiau, eisteddfodau, neuaddau pentrefi ayyb. Gan fod y Plwyf yn cynnwys y pentrefi, Bethel, Rhiwlas, Deiniolen, Brynrefail, Seion, Clwt y Bont, Dinorwig a Phenisarwaun, gellir gweld y galw sydd. Anochel hefyd yw cadw'r ddesgyl yn wastad gyda'r fath alw. Mae'r pwyllgor er engraifft yn ceisio rhoddi cysgodfan ar rota i'r pentrefi, sydd ar gost o £3000 yr un. Gall un golau stryd ddenu anfoneb o £1500

Mae'r Cyngor hefyd yn gyfrifol am gyfraniad tuag at gostau etholiadau. Mae'n wir fod ein bod yn torri gwair ar y llwybrau sydd yn cael eu defnyddio fwyaf 3 gwaith y flwyddyn. Nid ydi'r Cyngor yn derbyn ad-daliad am hyn gan Cyngor Gwynedd mwyach oherwydd toriadau, felly mae hynny yn gallu rhoi cost rhwng £2000 - £3000 ar Y Cyngor Cymuned. Wedi trafod a gweld yn glir, y cynllun wedi ei osod allan gan y clerch, ni ellir gweld unman i allu tynnu yn ôl ar y gyllideb. Mae hefyd yn wir fod Cyngor Gwynedd o bosib yn mynd i roi fwy o wasaneuthau yn nwylo y Cynghorau Cymuned, gan roi'r cyfrifoldeb am wasaneuthau i'r cynghorau Cymuned. Penderfynwyd yn gytun i dderbyn y Gyllideb o 3 blynedd yn ei chyfarwydd, gan fedru manteisio i adolygu yn flynyddol.

4, Praesept 2019/2020

O astudio a chymeryd y gyllideb a'r uchod i ystyried, penderfynwyd gosod praesept o £31,800. Bydd hyn yn golygu taliad o oddeutu £17.31 i rhywyn yn Band D.

5. Cofnodion Cyfarfod 4ydd Rhagfyr 2018

Derbyniwyd y cofnodion fel rhai cywir

Richard Ll. Jones (1)

R. Hefin Williams (2)

6. Materion o'r cofnodion

Arian Clybiau Ieuentid – Dal heb glywed dim yn dilyn cais i drosglwyddo balansau.

BDO – Derbyniwyd ymateb gan Sian Gwenllian AS i'n cŵyn ynglyn a costau archwilwyr allannol, ac mae hi wedi codi'r mater gyda'r Gweinidog dros Dai a Llywodraeth Lleol.

Diffib – Dywedwyd fod 2 diffriblydd wedi ei osod yn eu lle yn Deiniolen, ac rydym hefyd ar ddallt fod diffriblydd Rhiwlas wedi ei osod yn y ciosg. Diolch i R Hefin Williams am drefnu l dderbyn drws y ciosg a sicrhau ei fod wedi ei osod yn ei le. Mae Grwp Llywio yn Mhenisarwaun a Brynrefail ar gyfer cael diffib ar y gweill. Penderfynwyd gyrru gair o ddiolch i Bryn Roberts am ei ymdrech yn y maes yma ac am roi o'i amser.

Polisi Dyrannu Arbennig – Yn dilyn cyfarfod gyda Grwp Cynefin, derbyniwyd y polisi yma, sydd eto i'w fabwysiadau a'i dderbyn gan Cyngor Gwynedd.

Llwybrau – Derbyniwyd llythyr o Gyngor Gwynedd ynglyn a llwybr troed rhif 78 Ffordd Perthi a'r gawell wedi ei hatgyweirio. A Llwybr 74 Carreg y Garth, lle nad oes posib l Cyngor Gwynedd rhoi amserlen i atgyweirio y llwybr hwn oherwydd diffyg cyllideb cynnal a chadw. Fodd bynnag, yn y cyfamser, gofynwyd i'r clerc ysgrifennu yn rhoi cais am arwydd "Dim Beicwyr" ar gychwyn y llwybr tan y bydd wedi cael ei atgyweirio.

Allt ddu – Cafwyd ymateb ynglyn a'r cais am grant i'r prosiect yn Allt ddu.

Cae Goronwy – Dywedodd cynghorydd ei fod wedi cael cŵyn am gorn simdde ar y llwybr yn nadu pobl fynd ar y llwybr, ac yn hytrach eu hannog i ddefnyddio y llwybr cwrteisi. Gofynwyd i'r clerc rhoi gwybod i'r Cyngor a holi am unrhyw ddatblygiad pellach ar y mater.

7. Gohebiaeth a materion eraill

Ail Strwytho Canolfannau Iaith Gwynedd – Mae'n ymddangos fod Cyngor Gwynedd ar hyn o bryd yn ymgynghori ar ail-strwythuro y canolfannau hyn. Gofynwyd i'r clerc yrru llythyr ar ran y cyngor yn anfon i wrthwynebu hyn.

8. Cynllunio

Ceisiadau a dderbyniwyd yn ystod y mis:

Tyn y Buarth Brynrefail – *Dymchwel modurdy presennol, a chodi modurdy Newydd.* **Dim Gwrthwynebiad**

Tir ger Monfa Cottage – **Dim Gwrthwynebiad**

Rhiw Goch Clwt y Bont – Materion a gadwyd yn ôl ar gyfer datblygiad preswyl o 17 tŷ

Tyddyn Berth, Bethel – Addasiadau ac estyniadau i adeiladau allanol

Rhiwen, Deiniolen – Estyniadau a newidiadau ynghyd a chodi modurdy

9. O gwmpas y Bwrdd

Dinorwig – Dywedodd Elfed fod adran Cynnal a Chadw wedi bod yn asesu y Cysgodfan Bws yn Dinorwig. Rhaid cadw llygaid ar hwn, yn enwedig y llechi a'r to a ballu. Ond, mae yn iawn ar hyn o bryd.

Clwt y Bont – Dipyn o gwyno ynglyn a ysbwriel yn cael ei lechio ar y lon gwaelod ar y ffordd allan o'r pentref. Elfed yn delio gyda hynny ar hyn o bryd.

Cysgodfanau Bws – Yn dilyn cael fandaliaeth a graffiti ar gysgodfannau Brynrefail a Penisarwaun, lle bu i'r cyngor geisio gael gwared a graffiti anwedus, mae cais nawr ar dro i osod panel Newydd yn lle y rhai lle mae'r graffiti wedi bod.

Ceir ar werth yn Beran – Mae'n ymddangos fod mwy o geir ar werth yno nac sydd wedi ei ganiatau o dan reolau cynllunio. Y clercil edrych faint sydd i fod yno yn gyfreithlon.

Lon Castell – Yn dywyll un gyda'r nos roedd bwndel o goed wedi cael ei gadael ar ganol y lon ger fferm Castell. Ceisiodd y gyrrwr ffonio yr heddlu ar 101, a methu cael trwodd o

gwbwl. Mae llawer o gwyno am y rhif yma ac opsiynau i bwysu a gorfod disgwyl. Llythyr o gŵyn i'r heddlu am hyn, ac ar ôl disgwyl am amser maith na does neb yn ateb chwaith.

Lon Bethel at bont Crawia – Y lon yn dywyll o droiad Llwyn Bedw tuag at Crawia. Dim ond wal gerrig ddwy ochor. Tybed oess modd holi am oleuo fel bod y waliau i'w gweld bob ochor i'r ffordd.